

TUSSEN HERINNERING EN GESCHIEDSCHRIJVING ...

40 jaar FN Herstal, 50 jaar Marcinelle, 35 jaar Bond Beter Leefmilieu en Oxfam-Wereldwinkels, 150 jaar Anseele ... In 2006 zijn er weerom tal van herdenkingsmomenten. Ook in *Brood & Rozen* zullen deze in herinnering gebracht worden. Dat herinneren is altijd een beetje een evenwichtsoefening. Op zich is er niets verkeerd aan om grote momenten of invloedrijke figuren uit de geschiedenis van een sociale beweging te herdenken.

Zo is de staking van de vrouwen van de Fabrique Nationale d'armes de guerre (FN) te Herstal, die op 16 februari 1966 spontaan uitbrak tegen de ongelijke verloning tussen mannen en vrouwen, dit jaar het vertrekpunt voor de 'Equal Pay Day' die op 31 maart voor de tweede keer georganiseerd wordt door ZIJ-KANT en ABVV-vrouwen. Naar Amerikaans idee is Equal Pay Day een dag waarop de loonkloof tussen vrouwen en mannen aangeklaagd wordt. Ondanks de loonevolutie en de gemiddelde loonstijgingen van de afgelopen jaren, is de gemiddelde loonkloof in ons land sinds 1995 immers ongewijzigd gebleven. Het loonverschil tussen vrouwen en mannen bedraagt gemiddeld 24 procent in bruto jaarloon. Een gedeelte van de loonkloof is te verklaren. Vrouwen worden minder betaald omdat proportioneel meer mannen in beter betaalde sectoren werken en beter betaalde beroepen innemen. Vrouwen krijgen vaak te maken met het zogenaamde glazen plafond: ze stromen niet door naar hogere functies en blijven geconcentreerd in lage, uitvoerende functies. Meer dan de helft van het loonverschil tussen mannen en vrouwen kan echter niet verklaard worden. Hier spelen vermoedelijk discriminaties mee in de

manier waarop functies worden gewaardeerd en de manier waarop deze waardering vertaald wordt in een salaris dat systematisch nadelig uitvalt voor vrouwen.⁽¹⁾

Het is dus zeker te verantwoorden dat *Brood & Rozen* aandacht besteedt aan een staking die het hele debat over loonongelijkheid tussen man en vrouw heeft op gang gebracht. Maar het moet meer zijn dan herdenken. En hier haal ik de Open Brief over de 'herdenkingsplicht' aan, ondertekend door 150 historici, en gepubliceerd in *De Morgen* en in *De Standaard* (25/01/2006): "Herinnering is geen toegangspoort tot kennis, ze mobiliseert het verleden voor een actueel politiek debat of maatschappelijk project. De geschiedschrijving eist dan weer het statuut van wetenschap op. Ze staat niet ten dienste van de politiek, ze heeft niets te zien met emotie. Ze aanvaardt geen dogma's en kan ingaan tegen gemeenplaatsen."

Om te illustreren hoe subtiel de ongelijke verloning in de praktijk werd toegepast brengen we een bijdrage van historica Madelief Van Den Steen. Zij belicht de concrete situatie van twee vrouwelijke journalisten die als redacteur werkten voor het dagblad *Vooruit*, maar nooit als dusdanig werden erkend, noch betaald. Voor een duiding van de staking zelf laten we Marijke Van Hemeldonck, feministe van het eerste uur en lid van het stakingscomité van FN Herstal, aan het woord.

Balancerend tussen herinnering en geschiedschrijving ...

Paule Verbruggen

Steunbetoging voor de staking van FN Herstal, Luik, april 1966

(1) www.abvv.be Persberichten